

Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology

วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/index>

Wat Wang Tawan Tok Nakhon Si Thammarat, Thailand

pp. 432-450

บทความวิจัย

การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร*

DEVELOPMENT OF STUDENT ACADEMIC ADVISING SYSTEM IN SIRINDHORN COLLEGE OF PUBLIC HEALTH

ไพบูลย์ ขาวสวนศรีเจริญ¹, บุญเรียง ขจรศิลป์¹Paiboon Chaosuansreecharoen¹, Boonreang Kajornsini¹¹วิทยาลัยนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น กรุงเทพมหานคร¹College of Innovation and Management Saint John's University, Bangkok, Thailand¹Corresponding author E-mail: paiboon@scphtrang.ac.th

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ทดลองใช้ ประเมิน และปรับปรุงระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ การวิจัยมี 5 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การพัฒนาระบบ ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ 3) การทดลองใช้ระบบ 4) การประเมินผลระบบ และ 5) การปรับปรุงระบบ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมของระบบ จำนวน 8 คน ผู้ตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ จำนวน 21 คน ประชากรที่ใช้ในการทดลองและประเมินระบบ จำนวน 449 คน การวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ตามลักษณะของข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า คือ นโยบาย บุคลากร งบประมาณ เครื่องมือและข้อมูลในการให้คำปรึกษา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) กระบวนการ คือ การบริหารงานระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ การให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำ 3) ผลผลิต คือ การติดต่อสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาสามารถสำเร็จตามเวลาที่หลักสูตรกำหนด มีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับของวิทยาลัย มีความสามารถปรับตัว มีพัฒนาการในการดำเนินชีวิต และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ มีเครื่องมือและข้อมูลให้

* Received 12 December 2022; Revised 25 December 2022; Accepted 27 December 2022

อาจารย์ที่ปรึกษาได้ใช้ในการปฏิบัติงาน อาจารย์ที่ปรึกษาได้รับการพัฒนาทักษะและเทคนิคในการให้คำปรึกษาวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษาได้รับการส่งเสริมให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ และ 4) การป้อนกลับ นำผลการประเมินด้านผลผลิตไปปรับปรุงปัจจัยนำเข้าและกระบวนการเพื่อให้ผลผลิตดีขึ้น การทดลองใช้ระบบการให้คำปรึกษา มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์และนำมาปรับปรุง ได้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการที่มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมกับวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

คำสำคัญ: ระบบการให้คำปรึกษา, อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ, การปรึกษาวิชาการ

Abstract

This paper was Research and Development. The objectives were to develop, implement, evaluate, and improve the academic advising system. The research methodology was divided into 5 steps as follows: 1) to analyze and synthesize related documents and research, 2) to develop and examine the suitability and feasibility of the academic advising system, 3) to implement the system, 4) to evaluate the system, and 5) to improve the system. Qualified 8 persons examined the suitability of the system and 21 persons examined the practical feasibility. The population was used in the implementation and evaluation of the system consisted of 449 persons. Content analysis, frequency and percentage were used to analyze data according to the nature of data. The research results showed that the academic advising system consisting of 4 components as follows: 1) Inputs consisted of the policy, personnel, budget, tools and information technology, and information technology and communication of the academic advising system. 2) Process consisted of the administration and consulting and giving advice of the system. 3) Outputs consisted of good communication between students and advisors, completing degree requirements on time, good understanding college rules and regulations, having the ability to adapt successfully and perform problem solving, having tools and information for advisors, having skills and techniques in academic counseling for advisors, and enthusiastic to do academic advising duties, and 4) Feedback consisted of taking the results of the output assessment to improve inputs, processes for improving output. The advising system were evaluated through the assessment criteria, resulting in a suitable and effective academic advising system for the Sirindhorn College of Public Health.

Keywords: Advising System, Academic Advisor, Academic Consultation

บทนำ

สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีวิทยาลัยในสังกัด 39 แห่ง เพื่อผลิตพยาบาล นักเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข การแพทย์แผนไทย โดยมีวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร 7 แห่ง ซึ่งจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาเทคนิคเภสัชกรรม, ปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์, สาธารณสุขชุมชน, ทันตสาธารณสุข และการแพทย์แผนไทย เพื่อผลิตกำลังคนไปแก้ไขปัญหาทางด้านสุขภาพของประชาชน และมุ่งที่จะให้บัณฑิตมีศักยภาพ เจตคติ ทักษะการทำงานเชิงบูรณาการ สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่สลับซับซ้อนและมีพลวัตสูง มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ตลอดจนสามารถบริหารจัดการองค์ความรู้เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ, ควบคุมป้องกันโรค, รักษาพยาบาล และฟื้นฟูสภาพ การพัฒนาระบบบริการ และมาตรการคุ้มครองสุขภาพเพื่อการพัฒนาสุขภาพที่ยั่งยืน รวมถึงการทำงานร่วมกับภาคีต่าง ๆ การจัดการศึกษาเพื่อให้บัณฑิตมีสมรรถนะและคุณลักษณะดังกล่าว การพัฒนานักศึกษาจึงเป็นภารกิจที่สำคัญ รูปแบบหรือกลไกอย่างหนึ่งในการเตรียมความพร้อมในการศึกษา ช่วยเหลือ สนับสนุนและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ให้อยากเรียน รักที่จะเรียนรู้ มีความสุขในการเรียน และการแสวงหาความรู้ ก็คือการมีระบบการให้คำปรึกษาและการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักนักศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จากรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) และรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ. 7) ของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ทั้ง 7 แห่ง พบว่า ผลการประเมินระดับสถาบันและระดับหลักสูตร ในด้านการบริหารนักศึกษา และในด้านกิจกรรมนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ผลการประเมินองค์ประกอบในด้านการรับนักศึกษา การส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษา และผลที่เกิดกับนักศึกษา ยังมีจุดอ่อนและประเด็นที่ต้องปรับปรุงอยู่ และผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้รับผิดชอบในการให้คำปรึกษา และผู้รับผิดชอบด้านกิจการ นักศึกษารวมทั้งศึกษาจากรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ. 7) ของปีการศึกษา 2560 พบว่า วิทยาลัยส่วนใหญ่มีสภาพปัญหาที่คล้ายคลึงกันกล่าวคือ ยังไม่มีระบบการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ เช่น ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานให้อาจารย์ที่ปรึกษา การขาดเครื่องมือและข้อมูลเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน ขาดมาตรการที่จะทำให้อาจารย์ที่ปรึกษากระตือรือร้น อาจารย์ที่ปรึกษารู้บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาน้อย ยังขาดทักษะและเทคนิคในการให้คำปรึกษา ไม่ได้กำหนดตารางเวลาไว้ให้นักศึกษาเข้าพบ หรือมีตารางเวลาแต่มีกิจกรรมอื่นเข้ามาแทรกทั้งของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา การติดต่อสื่อสารไม่มีช่องทางหลากหลาย ไม่มีห้องให้คำปรึกษาที่เป็นสัดส่วน นักศึกษามีผลการเรียนต่ำและต้องพึ่งสภาพ ไม่สามารถสำเร็จตามเวลา ลาพักการเรียน

เนื่องจากคลอตและดูแลบุตร รวมทั้งไม่เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอรับการปรึกษา แนะนำเมื่อมีปัญหาต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้เห็นความสำคัญของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ ว่าเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ให้กับนิสิตนักศึกษา เพื่อช่วยบรรเทา และแก้ไข้ปัญหาของนิสิตนักศึกษา โดยที่ สกอ. ได้มอบหมายให้บุญเรียง ขจรศิลป์ และ สำเนา ขจรศิลป์ เป็นผู้ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี ให้กับกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา 5 กลุ่ม ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ, มหาวิทยาลัยราชภัฏ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล, สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และวิทยาลัยชุมชน ซึ่งได้เผยแพร่ในปี 2554 (บุญเรียง ขจรศิลป์ และสำเนา ขจรศิลป์, 2554); (Kajornsinsin, B. & Kajornsinsin S., 2011) ; (สุเมธ แย้มมนุ, 2554) ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ได้นำไปใช้อย่างแพร่หลาย หรือนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทที่มีความแตกต่างกัน วิทยาลัยการสาธารณสุข สิรินครก็อาจนำระบบการให้คำปรึกษาวิชาการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ได้ แต่อาจจะมีประสิทธิภาพไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้ เนื่องจากวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร เป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งมีลักษณะบางอย่างที่แตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการอย่างเร่งด่วน ทั้งนี้ เพื่อแก้ไข้ปัญหาของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการข้างต้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญด้านหนึ่งในการผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร
2. เพื่อทดลองใช้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร
3. เพื่อประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร
4. เพื่อปรับปรุงระบบการให้คำปรึกษาวิชาการในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย มีวิธีดำเนินการวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษา ผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ รายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) และรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ. 7) โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการโดยนำแนวคิดของบุญเรียง ขจรศิลป์ และสำเนา ขจรศิลป์; Kajornsinsin, B. & Kajornsinsin, S. มาดำเนินการยกร่างระบบ

การให้คำปรึกษาวิชาการ แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ตรวจสอบโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) การตรวจสอบความเหมาะสมและการศึกษาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ โดยผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง ในระบบการให้คำปรึกษา ทั้ง 7 วิทยาลัย จำนวน 21 คน ซึ่งเป็นแบบสอบถาม มีคำตอบให้เลือก 2 กรณี คือ “เห็นด้วย” กับ “ไม่เห็นด้วย” และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นคำถามนั้น (บุญเรียง ขจรศิลป์ และสำเนา ขจรศิลป์, 2554) ; (Kajornsinsin, B. & Kajornsinsin S., 2011)

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 กับประชากรในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง ได้แก่ ผู้อำนวยการ, รองผู้อำนวยการ, คณะกรรมการการให้คำปรึกษาวิชาการ, อาจารย์ที่ปรึกษา, ผู้รับผิดชอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และนักศึกษา รวม 449 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาท หน้าที่เกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษา ความเพียงพอของงบประมาณ ความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, แบบตรวจสอบรายการ เกี่ยวกับการให้ความสำคัญของระบบการให้คำปรึกษา การกำหนดอาจารย์และบุคลากรที่รับผิดชอบระบบการให้คำปรึกษา ความเพียงพอของอาจารย์ที่ปรึกษา/เครื่องมือ ความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์และนักศึกษาเพื่อให้คำปรึกษา, แบบสอบถามอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ เพื่อสอบถามด้านความรู้ ความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษา การดำเนินงานตามหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา และแบบสอบถามนักศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษา การปฏิบัติตามข้อปฏิบัติของนักศึกษาเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษา ระดับความเข้าใจของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินผลระบบ จำนวน 5 คน การวิเคราะห์ข้อมูล จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบตรวจสอบรายการ และแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ ประชากร ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ 39 คน และนักศึกษา 414 คน รวม 433 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล โดยการนำมาตรฐานการประเมินของ Joint Committee on Standard for Educational Evaluation (JCSEE) ค.ศ. 2010 มาปรับใช้ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์, ด้านความเป็นไปได้, ด้านความเหมาะสม, ด้านความถูกต้อง และด้านความรับผิดชอบในการประเมิน การประเมินของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ประเมินทั้ง 5 ด้าน ส่วนนักศึกษาประเมินเฉพาะด้านการใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ โดยนำผลการประเมินในขั้นตอนที่ 3 และขั้นตอนที่ 4 มาปรับปรุงระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ ให้มีความเป็นไปได้ถูกต้อง เหมาะสม และมีประโยชน์ต่อวิทยาลัยการสาธิตสุพรรณบุรีต่อไป

การพิทักษ์สิทธิ์ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการพิทักษ์สิทธิ์ของประชากรที่ใช้ในการวิจัย โดยมีการชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และกระบวนการวิจัยให้กับประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้รับทราบ มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดี สอบถามความสมัครใจในการให้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ขออนุญาตบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ทุกครั้ง ผู้ให้ข้อมูลมีอิสระในการให้ข้อมูล และมีสิทธิ์ตอบหรือไม่ตอบคำถาม ในประเด็นที่ไม่ต้องการเปิดเผย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลไว้เป็นความลับและปลอดภัยในคอมพิวเตอร์ส่วนตัว และมีรหัสผ่านที่ผู้วิจัยทราบเพียงคนเดียว ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลที่ได้มาอย่างตรงไปตรงมาตามข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา ผู้วิจัยตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดกับผู้ให้ข้อมูล ดังนั้น ในส่วนของผลการวิจัยจึงหลีกเลี่ยงการนำเสนอข้อมูลที่จะส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล โดยได้ปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลที่ทำให้ทราบว่าเป็นใคร

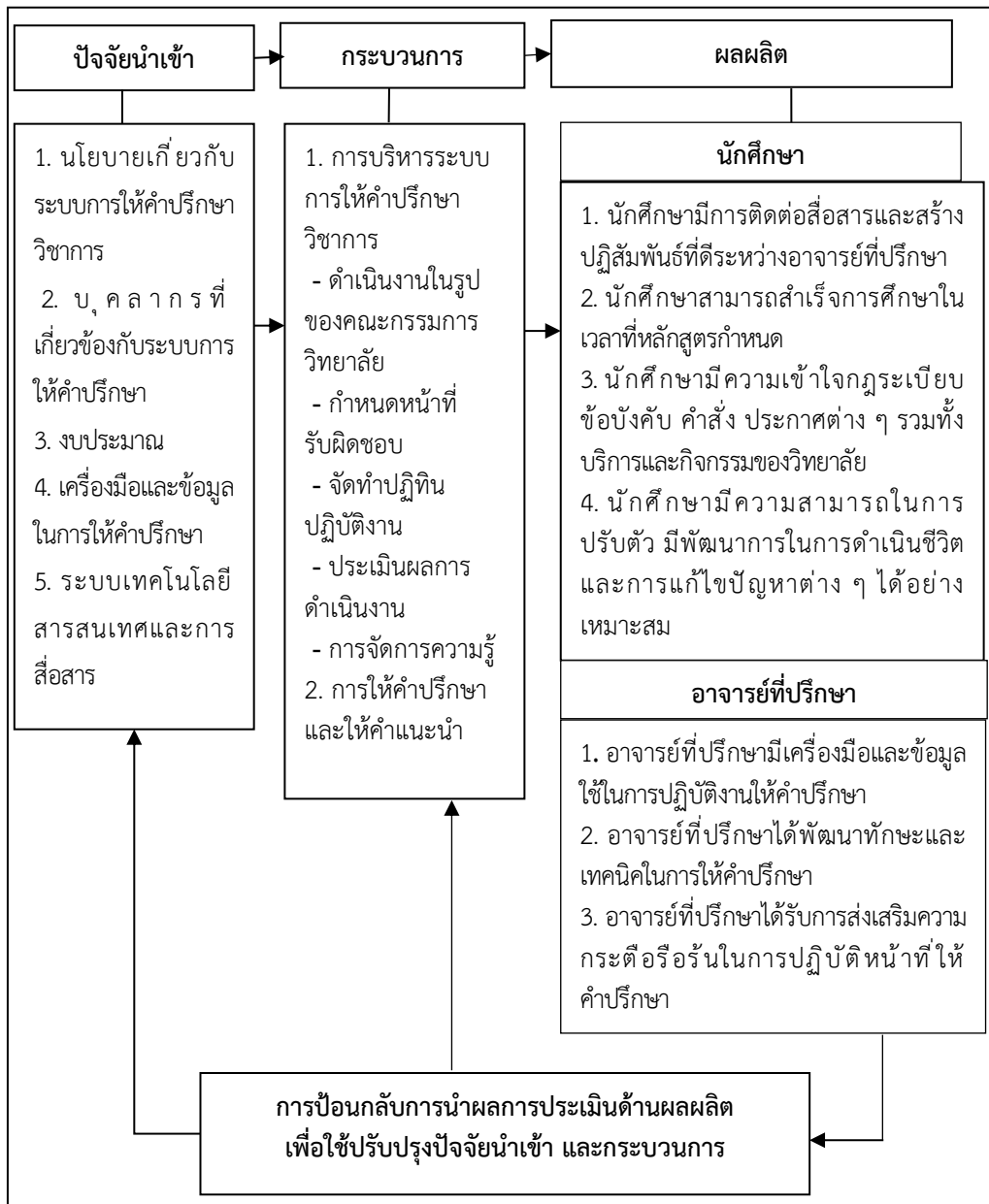
ผลการวิจัย

1. การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของระบบ และองค์ประกอบของระบบ 4 ด้าน (ดังภาพที่ 1) ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และการป้อนกลับ ดังต่อไปนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของระบบ ได้แก่ เพื่อให้มีการติดต่อสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษา, เพื่อพัฒนาเครื่องมือและข้อมูลให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ใช้ในการปฏิบัติงาน, เพื่อพัฒนาทักษะและเทคนิคในการให้คำปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา, เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ที่ปรึกษากระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่, เพื่อให้นักศึกษาสามารถสำเร็จตามเวลาที่หลักสูตรกำหนด, เพื่อให้นักศึกษามีความเข้าใจกฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศต่าง ๆ, เพื่อให้นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัว มีพัฒนาการในการดำเนินชีวิตและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

1.2 องค์ประกอบของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ นโยบาย, บุคลากร, งบประมาณ, เครื่องมือและข้อมูลในการให้คำปรึกษา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) ด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารงานระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ การให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำ 3) ด้านผลผลิต ได้แก่ นักศึกษามีการติดต่อสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษา, นักศึกษาสามารถสำเร็จตามเวลาที่หลักสูตรกำหนด, นักศึกษามีความเข้าใจกฎระเบียบข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศต่าง ๆ และนักศึกษามีความสามารถในการปรับตัว มี

พัฒนาการในการดำเนินชีวิต และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ส่วนผลผลิตที่เกิดขึ้นกับอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ มีเครื่องมือและข้อมูลให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ใช้ในการปฏิบัติงาน, อาจารย์ที่ปรึกษาได้รับการพัฒนาทักษะและเทคนิคในการให้คำปรึกษาวิชาการ และอาจารย์ที่ปรึกษาได้รับการส่งเสริมให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษาวิชาการ และ 4) ด้านการป้อนกลับ คือ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพผลผลิตที่เกี่ยวข้องกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ โดยนำผลการประเมินด้านผลผลิต เพื่อใช้ปรับปรุงปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ

ภาพที่ 1 ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

2. ผลการทดลองใช้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ โดยทดลอง ณ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ระหว่างเดือนกรกฎาคม-พฤศจิกายน 2563 มีการดำเนินการ คือ การกำหนดนโยบาย, การแต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษา, การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา, การจัดทำคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา, การจัดทำแบบฟอร์มต่าง ๆ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการให้คำปรึกษา, การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ, การจัดทำเว็บไซต์ระบบการให้คำปรึกษา, การกำหนดตารางเวลาให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการได้พบกับนักศึกษา, การกำหนดให้มีการรายงานสรุปผลการปฏิบัติหน้าที่ และมีแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้ประเมินผลการทดลองใช้ระบบและมีข้อค้นพบ ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ผู้อำนวยการได้ให้ความสำคัญของระบบการให้คำปรึกษาโดยมีการกำหนดนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร, มีการกำหนดอาจารย์และบุคลากรที่รับผิดชอบระบบการให้คำปรึกษาโดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษาของวิทยาลัย, ได้ให้ความสำคัญและสนับสนุนคณะกรรมการการให้คำปรึกษาของวิทยาลัย, ได้มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ, ได้มีการเสริมสร้างแรงจูงใจให้อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่การให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ, มีการบรรจุระบบการให้คำปรึกษาวิชาการไว้ในการประกันคุณภาพการศึกษา, มีความเพียงพอของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา เท่ากับ 1 : 9-14, มีความเพียงพอของเครื่องมือและข้อมูลในการให้คำปรึกษาวิชาการ มีความพร้อมครบถ้วน และมีความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2.2 ด้านกระบวนการ พบว่า 1) การบริหารระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ มีการดำเนินงานตามบทบาท หน้าที่เกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ คือ การดำเนินงานตามบทบาท หน้าที่ของผู้อำนวยการเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ ได้ดำเนินการครบถ้วนทั้ง 5 ประการ 2) คณะกรรมการการให้คำปรึกษาได้ดำเนินงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการการให้คำปรึกษาครบถ้วนทั้ง 10 ประการ และ 3) การให้คำแนะนำและการให้คำปรึกษา ได้มอบหมายให้อาจารย์ที่ปรึกษา 1 คน ดูแลรับผิดชอบนักศึกษา 9-14 คน

2.3 ด้านผลผลิต พบว่า ผลผลิตในการทดลองครั้งนี้มี 7 องค์ประกอบ คือ 1) ผลผลิตที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา 4 องค์ประกอบ และส่วนผลผลิตที่เกิดขึ้นกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

2.3.1 นักศึกษามีการติดต่อสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก (ร้อยละ 65.23) ปฏิบัติตนตามข้อปฏิบัติของนักศึกษาทุกข้อ (ร้อยละ 63.96-73.86) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษา ว่ามีความเหมาะสมมากทุกรายการ (ร้อยละ 75.63-80.71) โดยเฉพาะมีความพร้อมและยินดีที่จะให้คำปรึกษา ร้อยละ 80.71

2.3.2 นักศึกษาสามารถสำเร็จตามเวลาที่หลักสูตรกำหนด โดยอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ความสำคัญในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร กิจกรรมเสริม

หลักสูตร ลักษณะรายวิชาที่เรียน การเลือกวิชาเรียน การลงทะเบียนเรียน วิธีการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล นักศึกษาได้ประเมินตนเองถึงความเข้าใจ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากทุกรายการ (ร้อยละ 65.74-71.07) และมีความพึงพอใจระดับมากทุกรายการ (ร้อยละ 61.68-65.23)

2.3.3 นักศึกษามีความเข้าใจกฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศ ต่าง ๆ รวมทั้งบริการและกิจกรรมของวิทยาลัย โดยอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ความสำคัญในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ นักศึกษาได้ประเมินตนเองถึงความเข้าใจ ระดับมากทุกรายการ (ร้อยละ 69.29-74.62) และนักศึกษามีความ พึงพอใจระดับมากทุกรายการ (ร้อยละ 55.84-65.74)

2.3.4 นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัว มีพัฒนาการในการดำเนินชีวิต และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้ดำเนินงานด้านการพัฒนานักศึกษา พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 56.41-82.05) มีการปฏิบัติระดับมาก โดยเฉพาะการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเคร่งครัด และกระตือรือร้น/ยินดีให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษาต้องการ นอกเหนือจากที่นัดหมายตามปกติ ปฏิบัติมากที่สุด (ร้อยละ 82.05) และอีกส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ดำเนินงานด้านทั่วไป พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 61.54-76.92) มีการปฏิบัติระดับมาก โดยเฉพาะร่วมปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมตามปรัชญาของวิทยาลัย มากที่สุด (ร้อยละ 76.92) นักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทุกข้อ (ร้อยละ 63.96-73.86) และมีความพึงพอใจระดับมากทุกรายการ (ร้อยละ 62.70-67.26)

2.3.5 มีเครื่องมือและข้อมูลให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ใช้ในการปฏิบัติงาน มี 4 ประเภท ได้แก่ 1) สิ่งพิมพ์ 2) แหล่งข้อมูลของวิทยาลัย 3) หน่วยงานต่าง ๆ ภายในวิทยาลัยและบุคลากร และ 4) แหล่งข้อมูลอื่น ๆ ภายนอกวิทยาลัย ซึ่งนักศึกษาล้วนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับมาก (ร้อยละ 55.84-65.74)

2.3.6 อาจารย์ที่ปรึกษาได้รับการพัฒนาทักษะและเทคนิคในการให้คำปรึกษาวิชาการ โดยวิทยาลัยได้จัดการอบรมให้ก่อนเปิดภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 หลังจากการทดลองระบบการให้คำปรึกษาวิชาการแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการได้ประเมินตนเองในด้านความรู้ ความสามารถ พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 53.85-69.23) มีความรู้ ความสามารถระดับมาก

2.3.7 อาจารย์ที่ปรึกษาได้รับการส่งเสริมให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งพบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.28-71.79) มีการปฏิบัติระดับมาก โดยทำหน้าที่ด้านทั่วไปที่ต้องปฏิบัติทุกข้อ และการประเมินตนเองจากหน้าที่เฉพาะกิจที่ต้องปฏิบัติ พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 56.41-94.87) มีการปฏิบัติระดับมาก โดยทำหน้าที่เฉพาะกิจที่ต้องปฏิบัติทุกข้อ โดยเฉพาะการไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของนักศึกษา (ร้อยละ 56.41-94.87)

ละ 94.87) และนักศึกษามีความพึงพอใจระดับมาก (ร้อยละ 62.70-66.75) ผลจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้รับการพัฒนาทักษะและเทคนิคในการให้คำปรึกษา ได้นำไปสู่การทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.28-64.10) มีการปฏิบัติระดับมาก

2.4 การป้อนกลับ ได้มีการนำผลการประเมินด้านผลผลิต ไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดีขึ้นต่อไป

3. ผลการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินในระดับมากถึงมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์, ด้านความเป็นไปได้, ด้านความเหมาะสม, ด้านความถูกต้อง และด้านความรับผิดชอบในการประเมิน ร้อยละ 74.36-92.30, 71.79-92.30, 76.90-92.31, 69.23-82.05, 74.40-87.18 ตามลำดับ ส่วนการประเมินของนักศึกษาด้านการใช้ประโยชน์ พบว่า ส่วนใหญ่ประเมินในระดับมากถึงมากที่สุดทุกข้อ (ร้อยละ 69.80-71.57) ที่เห็นด้วยน้อยที่สุดถึงน้อย คือ ระบบการให้คำปรึกษาสามารถป้องกันผลกระทบเชิงลบที่ไม่พึงประสงค์กับนักศึกษาได้อย่างทันท่วงที (ร้อยละ 3.80)

4. ผลการปรับปรุงระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ ได้ปรับปรุง ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ 1) ได้ทบทวนนโยบายเพื่อให้สามารถพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ ที่สามารถป้องกันผลกระทบเชิงลบที่ไม่พึงประสงค์กับนักศึกษาได้อย่างทันท่วงที 2) ได้ทบทวนบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 3) ได้จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอ แยกออกเป็นกิจกรรมเฉพาะการให้คำปรึกษาวิชาการ 4) ได้มีการปรับปรุงคู่มือการให้คำปรึกษาวิชาการ สิ่งพิมพ์ แหล่งสารสนเทศต่าง ๆ และ 5) ได้มีการปรับปรุงสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้มีความเสถียรและมีประสิทธิภาพ จัดหาแอปพลิเคชัน ZOOM Cloud Meetings รวมทั้งการนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาผ่านแอปพลิเคชันที่นักศึกษานิยมใช้กับ Smart Phone ส่วนกระบวนการ ได้แก่ 1) ได้มีการปรับปรุงคณะกรรมการต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งทบทวนอำนาจหน้าที่ที่รับผิดชอบ ทบทวนพฤติกรรมการปฏิบัติงานตัวชี้วัดในการประเมินผลการดำเนินงาน และแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการการเรียนรู้ และ 2) ได้วางแผนการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านเทคนิคและทักษะสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนเปิดภาคการศึกษาที่ 1 ทุกปีการศึกษา โดยเฉพาะอาจารย์และบุคลากรใหม่

อภิปรายผล

1. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ผู้อำนวยการได้ให้ความสำคัญของระบบการให้คำปรึกษา โดยมีการกำหนดนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อส่งเสริมให้อาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำระบบการให้คำปรึกษาของวิทยาลัยไปดำเนินการ ซึ่งนโยบายเป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญมาก เพราะการกำหนดนโยบายเป็นทั้งหลักการและวิธีปฏิบัติ ดังนั้น การกำหนดนโยบายและการนำเอาระบบการให้คำปรึกษาไปดำเนินการให้มีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้ระบบการให้

คำปรึกษาวิชาการประสบความสำเร็จ (บุญเรียง ขจรศิลป์ และสำเนา ขจรศิลป์, 2554) ได้มีการกำหนดอาจารย์และบุคลากรที่รับผิดชอบ, ให้ความสำคัญและสนับสนุนคณะกรรมการการให้คำปรึกษา, มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ, มีการเสริมสร้างแรงจูงใจให้อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่ วิทยาลัยได้มีการบรรจุระบบการให้คำปรึกษาวิชาการไว้ในการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษา และระบบการให้ปรึกษาวิชาการช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองในระหว่างที่เป็นนักศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบสนับสนุนที่สำคัญในการผลิตบัณฑิต จะเอื้อให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาสู่การเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อไป นอกจากนี้ ระบบการให้คำปรึกษายังเป็นตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาที่สำคัญ ในการประเมินคุณภาพการศึกษาของแต่ละสถาบันด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558) มีความเพียงพอของอาจารย์ที่ปรึกษาในสัดส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษา เท่ากับ 1 : 9-14 เป็นไปตามเกณฑ์สัดส่วนที่ไม่เกิน 1 : 30 มีความเพียงพอของเครื่องมือและข้อมูลในการให้คำปรึกษา มีความพร้อม เพียงพอ และครบถ้วน วิทยาลัยมีเอกสาร เช่น ระเบียบว่าด้วยการจัดการศึกษาของ สบช. คู่มือนักศึกษา หลักสูตรต่าง ๆ ที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา ระเบียบสะสมของนักศึกษา แบบฟอร์มและแบบคำร้องต่าง ๆ วิทยาลัยมีข้อมูล เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา, บริการที่วิทยาลัยจัดให้นักศึกษา และกิจกรรมจิตอาสา เป็นต้น มีความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้แก่ ฐานข้อมูลงานวิชาการ เช่น งานวิจัย วารสาร ฐานข้อมูลทะเบียนและประมวลผล และฐานข้อมูลระบบการให้คำปรึกษาแสดงถึงความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับหนึ่ง แต่อาจไม่ครอบคลุมความต้องการและการเข้าถึงข้อมูลของระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเฉพาะฐานข้อมูลระบบการให้คำปรึกษาวิชาการและที่เกี่ยวข้อง อยู่ในแผนของการพัฒนาอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด-19 (COVID-19) ทำให้เกิดความจำเป็นยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุดาสุวรรณ งามมงคลวงศ์ และทรงพล นคเรศ เรื่องศักดิ์ ที่พบว่าความต้องการระบบสารสนเทศสำหรับการให้คำปรึกษาของอาจารย์แก่นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยอาจารย์ที่ปรึกษามีความต้องการระบบสารสนเทศสำหรับการให้คำปรึกษาด้านวิชาการมากเป็นลำดับแรก (สุดาสุวรรณ งามมงคลวงศ์ และทรงพล นคเรศ เรื่องศักดิ์, 2560)

2. ด้านกระบวนการ พบว่า

2.1 การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษา คือ การดำเนินงานของผู้อำนวยการได้ครบถ้วน ได้แก่ มีการกำหนดนโยบาย มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการให้คำปรึกษา ให้ความสำคัญและสนับสนุนคณะกรรมการการให้คำปรึกษา มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ และมีการเสริมสร้างแรงจูงใจให้อาจารย์ปฏิบัติหน้าที่การให้คำปรึกษา จะเห็นได้ว่ากระบวนการข้างต้นนั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเร่งรัดให้มีการพัฒนา

ระบบการให้คำปรึกษาของวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนการพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะวิทยาศาสตร์สุขภาพ ให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และแนวคิดการศึกษาไทย 4.0 ตลอดจนทักษะที่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในทุกที่และไม่ว่าเวลา ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับบุคคล กระบวนการหรือเครื่องมือ และความสามารถจัดการข้อมูลได้ รวมทั้งสามารถรับมือกับการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ 4 (Industrial 4.0) หรือ Smart Thailand ซึ่งจะนำมาด้วยความเปลี่ยนแปลงมากมายและหลากหลายจนคาดไม่ถึง (สุตาสุวรรณ งามมงคลวงศ์, 2560) ; (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ, 2560) ; (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561) ; (ประหยัด เล้วน, 2561)

2.2 คณะกรรมการการให้คำปรึกษาได้ดำเนินงานตามหน้าที่ครบถ้วน ได้แก่ ได้นำระบบการให้คำปรึกษามาดำเนินการ จัดฝึกอบรมอาจารย์ที่ปรึกษา จัดหาเครื่องมือเพื่อใช้ในการให้คำปรึกษา มีการกำหนดและประสานงานกับงานวิชาการ และเสนอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา ศึกษาปัญหาที่ทำให้นักศึกษามีผลการเรียนตกต่ำและหาทางแก้ไข มีการรวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา มีการประเมินผลการทดลองระบบ ได้นำผลการประเมินระบบและปัญหาอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงระบบการให้คำปรึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานของคณะกรรมการข้างต้นนั้น มีความสอดคล้องกับเอกสาร งานวิจัยของไทยและต่างประเทศ เช่น จิราภรณ์ รื่นสัมฤทธิ์ และวิภา เนตรสว่าง; National Academic Advising Association (จิราภรณ์ รื่นสัมฤทธิ์ และวิภา เนตรสว่าง, 2560) ; (National Academic Advising Association, 2022)

3. ด้านผลผลิต พบว่า

3.1 นักศึกษามีการติดต่อสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับมาก (ร้อยละ 65.23) ซึ่งอาจส่งผลให้นักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทุกข้อ (ร้อยละ 63.96-73.86) ซึ่งสอดคล้องกับกชกร ฉายากุล ที่พบว่า การปฏิบัติตามข้อปฏิบัติของนักศึกษาเกี่ยวกับระบบการให้คำปรึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจต่อระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ และการปฏิบัติตามข้อปฏิบัติของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การลงทะเบียนเรียน และระเบียบข้อบังคับของวิทยาลัย สาเหตุอีกประการหนึ่งตามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษา ระบุว่ามีความเหมาะสมมาก ในทุกรายการ (ร้อยละ 75.63-80.71) โดยเฉพาะการมีความพร้อมและยินดีที่จะให้คำปรึกษา ร้อยละ 80.71 อาจารย์ที่ปรึกษานั้นเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักศึกษามากที่สุด ย่อมเป็นต้นแบบแก่นักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีบุคลิกภาพที่ดีนั้นส่งผลให้นักศึกษาอยากเข้าใกล้ อยากปรึกษาและให้ความเชื่อถือศรัทธา (กชกร ฉายากุล, 2562) ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกับที่ เอื้องฟ้า เขากลม และคณะ พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อระบบการให้

คำปรึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดเพียงด้านเดียว คือ ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนด้านระบบกลไกและขั้นตอนการให้คำปรึกษา ช่องทางในการขอรับคำปรึกษาและการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา มีความพึงพอใจระดับมาก (เอื้องฟ้า เขากลม และคณะ, 2561)

3.2 นักศึกษาสามารถสำเร็จตามเวลาที่หลักสูตรกำหนด ดังจะเห็นได้จากในปีการศึกษา 2560, 2561 และ 2562 มีนักศึกษาไม่สำเร็จการศึกษา จำนวน 5, 4 และ 4 คน (ร้อยละ 2.78, 2.16 และ 2.20 ตามลำดับ แต่ในปีการศึกษา 2563 ได้มีการทดลองระบบการให้คำปรึกษา พบว่านักศึกษาสามารถสำเร็จตามเวลาที่หลักสูตรกำหนดทุกคน โดยอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ความสำคัญในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร ลักษณะรายวิชาที่เรียน การเลือกวิชาเรียน การลงทะเบียนเรียน วิธีการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล อันเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้นักศึกษาสามารถสำเร็จตามเวลาที่หลักสูตรกำหนดได้ ซึ่งนักศึกษาได้ประเมินตนเองถึงความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ระดับมากทุกรายการ (ร้อยละ 65.74-71.07) ซึ่งสอดคล้องกับอาจารย์ที่ปรึกษามากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.3-64.1) ที่ได้ประเมินตนเองว่ามีการปฏิบัติระดับมากในเรื่องต่าง ๆ ข้างต้น ข้อค้นพบนี้ยังเป็นไปในทิศทางเดียวกับที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับมากทุกรายการ (ร้อยละ 61.68-65.23) ในการช่วยเหลือ/ให้คำแนะนำนักศึกษาทำความเข้าใจกับข้อมูลเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักสูตร แผนการศึกษา, การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษาและความก้าวหน้าในวิชาชีพที่ศึกษา, การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและการลงทะเบียนเรียน, การให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา และกิจกรรมจิตอาสา

3.3 นักศึกษามีความเข้าใจกฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศต่าง ๆ รวมทั้งบริการและกิจกรรมของวิทยาลัย โดยอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ความสำคัญกับนักศึกษาในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เนื่องจากเป็นแนวทางการปฏิบัติที่นำไปสู่ความสำเร็จการศึกษา และการอยู่ร่วมกันในวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเข้าใจระดับมากทุกรายการ (ร้อยละ 69.29-74.62) และมีความพึงพอใจระดับมากทุกรายการ (ร้อยละ 55.84-65.74) เช่น ข้อมูลที่เกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับ และประกาศต่าง ๆ ของวิทยาลัยมีเพียงพอ, ข้อมูลเกี่ยวกับบริการที่วิทยาลัยจัดให้นักศึกษา, ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา และข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดที่นักศึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบเป็นอย่างมากในระบบการให้คำปรึกษา และควรมีความคิดริเริ่มที่จะแสวงหาคำปรึกษา และพัฒนาความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับอาจารย์ที่ปรึกษา สอดคล้องกับนักวิชาการและสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้กำหนดหน้าที่ของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาวิชาการให้มีประสิทธิภาพ (วิจิตร ศรีสอาน, 2561) ; (Pennsylvania State University, 2018) ; (Roanoke College, 2018)

3.4 นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัว มีพัฒนาการในการดำเนินชีวิต และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการที่อาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ด้านการพัฒนานักศึกษา ที่พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 56.41-82.05) มีการปฏิบัติระดับมากทุกข้อ โดยเฉพาะการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเคร่งครัด และกระตือรือร้น/ยินดีให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษาต้องการขอรับคำปรึกษา นอกเหนือจากที่นัดหมายนักศึกษาตามปกติ ปฏิบัติมากที่สุด (ร้อยละ 82.05) ข้อค้นพบนี้มีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของอาจารย์ที่ปรึกษา ว่ามีความเหมาะสมมากทุกข้อ (ร้อยละ 75.63-80.71) โดยเฉพาะการมีความพร้อมและยินดีที่จะให้คำปรึกษา (ร้อยละ 80.71) ดังนั้น การดำเนินงานตามหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นไปตามแนวคิดที่คาดหวัง (วิจิตร ศรีสอาน, 2561) ; (University of Liverpool, 2018) ; (McGill, C. M., 2019) และอีกส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ทำหน้าที่ด้านทั่วไป ที่พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 61.54-76.92) มีการปฏิบัติระดับมากทุกข้อ โดยเฉพาะร่วมปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมตามปรัชญาของวิทยาลัย มากที่สุด (ร้อยละ 76.92) ดังจะเห็นได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทุกข้อ (ร้อยละ 63.96-73.86) และมีความพึงพอใจระดับมากทุกรายการ (ร้อยละ 62.70-67.26) ดังนั้น การทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านทั่วไป เป็นไปตามแนวคิดที่คาดหวัง (วิจิตร ศรีสอาน, 2561) ; (The Education University of Hong Kong, 2018)

3.5 มีเครื่องมือและข้อมูลให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ใช้ในการปฏิบัติงานให้คำปรึกษาวิชาการ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) สิ่งพิมพ์ 2) แหล่งข้อมูลของวิทยาลัย 3) หน่วยงานต่าง ๆ ภายในวิทยาลัยและบุคลากร และ 4) แหล่งข้อมูลอื่น ๆ ภายนอกวิทยาลัย ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับมาก (ร้อยละ 55.84-65.74) ดังนั้น เครื่องมือและข้อมูลสำหรับการให้คำปรึกษาวิชาการ เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการให้คำปรึกษาวิชาการ เพื่อสนับสนุนในการพัฒนานักศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายสูงสุด อันจะช่วยทำให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในด้านการศึกษาและการพัฒนาต่าง ๆ (บุญเรียง ขจรศิลป์ และสำเนา ขจรศิลป์, 2554) ; (สมสุข หินวิมาน, 2562)

3.6 อาจารย์ที่ปรึกษาได้รับการพัฒนาทักษะและเทคนิคในการให้คำปรึกษา โดยวิทยาลัยได้จัดการอบรมให้ก่อนเปิดภาคการศึกษาที่ 1/2563 หลังจากการทดลองระบบ อาจารย์ที่ปรึกษาได้ประเมินตนเอง พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 53.85-69.23) มีความรู้ความสามารถระดับมาก และมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.28-66.67) มีความรู้ ความสามารถระดับปานกลางถึงน้อย เกี่ยวกับการมีทักษะกระบวนการ เทคนิค ทักษะปฏิบัติเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม และความรู้ความเข้าใจสภาพการเมืองการปกครอง ทั้งนี้ อาจเกิดจากการมีประสบการณ์น้อย จากข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า มีประสบการณ์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในช่วงระยะเวลา 1-3 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 43.59) และไม่มีประสบการณ์เลย ร้อยละ 7.69 เคยได้เข้า

รับการอบรมเพียงครั้งเดียว มากที่สุด (ร้อยละ 51.28) และไม่เคยอบรมเลย ร้อยละ 28.21 ซึ่งข้อค้นพบนี้มีความแตกต่างกับบางสถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จะมีการกำหนดคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาว่าต้องมีประสบการณ์สอนอย่างน้อย 3 ปี (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2555) ควรมีบุคลิกภาพตามสมรรถนะของหลักสูตร และมีความสามารถในการให้คำปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการนั้นถูกคาดหวังและได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาในด้านวิชาการและด้านการพัฒนานักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาประสบความสำเร็จสูงสุดในการศึกษา เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ (สิริภัทร โสถียาภัย, 2562) ทั้งนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาอาจมีคุณสมบัติและความรับผิดชอบที่มีความแตกต่างกับในต่างประเทศ เช่น กรณีของ Western Carolina University ได้แบ่งที่ปรึกษาเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) ที่ปรึกษามืออาชีพ (Professional Advisor) 2) ที่ปรึกษาระดับคณะ (Faculty Advisor) และ 3) ผู้ประสานงานหลัก (Major Contract Person) (Western Carolina University, 2018)

3.7 อาจารย์ที่ปรึกษาได้รับการส่งเสริมให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษาวิชาการ ที่ผ่านมหาวิทยาลัยไม่เคยมีการอบรมพัฒนาทักษะและเทคนิคในการให้คำปรึกษาวิชาการโดยตรง พร้อมๆ กันทั้งวิทยาลัย รวมถึงไม่ได้กำหนดให้การให้คำปรึกษาวิชาการเป็นภาระงานสำหรับนำมาประเมินความดีความชอบด้วย สังเกตได้จากการเข้าร่วมอบรมพัฒนาทักษะและเทคนิคในการให้คำปรึกษาวิชาการที่วิทยาลัยจัดขึ้นอย่างพร้อมเพรียง มีความตั้งใจในการฟังบรรยาย การสาธิต การทดลองฝึกปฏิบัติจากกรณีตัวอย่างต่าง ๆ การแสดงบทบาทสมมติ ร่วมประชุม ร่วมพัฒนา และร่วมแก้ปัญหาในกระบวนการทดลองครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ประเมินตนเองจากหน้าที่ด้านทั่วไปที่ต้องปฏิบัติ ซึ่งพบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.28-71.79) มีการปฏิบัติทุกข้อระดับมาก การปฏิบัติดังกล่าวเป็นไปตามแนวคิดที่คาดหวัง (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2563) ; (มานะ รักช่วงค์, 2564) นอกจากนั้นแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาได้มีการประเมินตนเองจากหน้าที่เฉพาะกิจที่ต้องปฏิบัติ พบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 56.41-94.87) ปฏิบัติในระดับมาก โดยเฉพาะการไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของนักศึกษาที่ให้คำปรึกษา (ร้อยละ 94.87) และนักศึกษามีความพึงพอใจระดับมาก (ร้อยละ 62.70-66.75)

4. ผลการประเมินระบบการให้คำปรึกษาวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินในระดับมากถึงมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ การใช้ประโยชน์, ความเป็นไปได้, ความเหมาะสม, ความถูกต้อง และความรับผิดชอบในการประเมิน ดังนั้น จึงเชื่อได้ว่าระบบมีประสิทธิภาพและมาตรฐานทุกด้านเพียงพอสำหรับการนำไปใช้ต่อไป ซึ่งข้อค้นพบนี้ได้มีงานวิจัยที่สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการว่าเป็นระบบที่มีความสำคัญ เช่น สุตาสุวรรณค์ งามมงคลวงศ์ และทรงพล นกเรศเรืองศักดิ์ (2560) พบว่า สภาพการให้คำปรึกษาด้านวิชาการ

มากเป็นลำดับแรก คือ เกี่ยวกับหลักสูตร แผนการศึกษา การคำนวณเกรด รองลงมา คือ การลงทะเบียนเรียน และการเลือกรายวิชา ส่วนผลการประเมินระบบของนักศึกษา ซึ่งประเมินเฉพาะด้านมาตรฐานการใช้ประโยชน์ พบว่า ส่วนใหญ่ประเมินในระดับมากถึงมากที่สุดทุกข้อ (ร้อยละ 69.80-71.57) ส่วนที่เห็นด้วยน้อยที่สุดถึงน้อย คือ ระบบการให้คำปรึกษาสามารถป้องกันผลกระทบเชิงลบที่ไม่พึงประสงค์กับนักศึกษาได้อย่างทันทั่วทั้งที่ (ร้อยละ 3.80) ประเด็นนี้อาจเป็นไปได้ว่ามีสาเหตุจากอาจารย์ที่ปรึกษามีประสบการณ์น้อย ดังที่พบว่าอาจารย์มีประสบการณ์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาตั้งแต่ 3 ปีลงมาจนถึงไม่มีประสบการณ์เลย มากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.28) ของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งหมด และอาจเป็นไปได้ว่านักศึกษาไม่ได้เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอรับคำปรึกษาและคำแนะนำตามตารางกำหนดนัดหมาย (ร้อยละ 4.07) (สุดาสุวรรณค์ งามมงคลวงศ์ และทรงพล นครเศรษฐ์, 2560) กรณีนักศึกษาไม่ได้เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา อาจแก้ปัญหาด้วยแนวคิดที่ว่าผู้ที่ใกล้ชิดเข้าถึงและเข้าใจนักศึกษามากที่สุด คือ เพื่อนนักศึกษาด้วยกันเอง ในฐานะพวกเดียวกัน ดังที่ อัมภา พลอยโสภณ และคณะ ได้สร้างโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะเพื่อนที่ปรึกษาขึ้น (อัมภา พลอยโสภณ และคณะ, 2564) หากพิจารณาตามแนวคิดของ Roanoke College นักศึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบเป็นอย่างมากในระบบการให้คำปรึกษา และควรมีความคิดริเริ่มที่จะแสวงหาคำปรึกษา และพัฒนาความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับอาจารย์ที่ปรึกษา (Roanoke College, 2018) ข้อค้นพบครั้งนี้เป็นไปในทำนองเดียวกับที่ เอื่องฟ้า เขากลม และคณะ พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการขอรับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาในช่วงเวลา 12.01-13.00 น. (พักกลางวัน) มากที่สุด (ร้อยละ 38.14) และนักศึกษาฝากให้เพื่อนมาปรึกษาแทนตนเอง (ร้อยละ 0.89) (เอื่องฟ้า เขากลม และคณะ, 2561)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ระบบการให้คำปรึกษากิจการมีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ นโยบาย บุคลากร งบประมาณ เครื่องมือและข้อมูล ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) ด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารงานระบบ การแนะนำและการให้คำปรึกษา 3) ด้านผลผลิต ได้แก่ การติดต่อสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี นักศึกษาสามารถสำเร็จตามเวลาที่หลักสูตรกำหนด มีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ มีความสามารถในการปรับตัว มีพัฒนาการ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ มีเครื่องมือและข้อมูลใช้ในการปฏิบัติงาน อาจารย์ที่ปรึกษาได้รับการพัฒนาทักษะและเทคนิค ได้รับการส่งเสริมให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ และ 4) การป้อนกลับ เป็นการนำผลการประเมินด้านผลผลิตไปประกอบการพิจารณาเพื่อปรับปรุงปัจจัยนำเข้าและกระบวนการเพื่อให้ได้ผลผลิตดีขึ้น ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ 1) อาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นทันตแพทย์ และเภสัชกร และอาจารย์ที่มีงานแบบเหมาบริการ มีการย้ายเข้า-ออกสูง ไม่มีประสบการณ์หรือน้อย ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับอาจารย์ใหม่ ก่อนเปิดภาคเรียนแรก ของทุก ๆ ปีการศึกษา 2)

เพื่อการแก้ไขปัญหาในกรณีที่นักศึกษาไม่ได้เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา ควรจะได้พัฒนาการให้คำปรึกษาระบบออนไลน์ขึ้น เพื่อลดข้อจำกัดทั้งของอาจารย์และนักศึกษา 3) อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะเป็นเพื่อนกับนักศึกษาในโลกสังคมออนไลน์ สร้างสัมพันธภาพจากการพูดคุยผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งสัมพันธภาพที่ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา ช่วยให้เข้าถึงนักศึกษาและป้องกันหรือแก้ไขปัญหานักศึกษาในความดูแลได้อย่างทันที่ สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป 1) การวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาวิชาการในยุคดิจิทัล เช่น การพัฒนารูปแบบเว็บแอปพลิเคชัน ในการให้คำปรึกษาออนไลน์ เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมดิจิทัล 2) การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาทางเลือก โดยมีนักศึกษาเป็นผู้ให้คำปรึกษาตนเอง ร่วมกับระบบการให้คำปรึกษาหลัก และ 3) การวิจัยถึงความผูกพันของนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา ความผูกพันของนักศึกษากับวิทยาลัย/สถาบัน ความผูกพันของอาจารย์ที่ปรึกษากับวิทยาลัย/สถาบัน

เอกสารอ้างอิง

- กชกร ฉายากุล. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตน ความเข้าใจและความพึงพอใจต่อระบบการให้คำปรึกษาทางวิชาการของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา. วารสารสุขภาพและการศึกษาพยาบาล, 25(1), 63-73.
- จิราภรณ์ รื่นสัมฤทธิ์ และวิณา เนตรสว่าง. (2560). การพัฒนาโปรแกรมระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและฐานข้อมูลนักศึกษา. วารสารวิทยาศาสตร์ลาดกระบัง, 26(2), 102-115.
- บุญเรียง ขจรศิลป์ และสำเนา ขจรศิลป์. (2554). การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. ในรายงานการวิจัย. โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว.
- ประหยัด เลวัน. (2561). RU Know? (ledge): 10 ทักษะจำเป็นที่บัณฑิต ม. รามคำแหง ต้องมีติดตัว แล้วจะไม่กลัวตกงาน. ข่าวรามคำแหง, 48(21), 1-9.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ. (2560). การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2563). คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา ปีการศึกษา 2563. ชลบุรี: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (2555). คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักส่งเสริมวิชาการ และงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- มานะ รักช่วงศ์. (2564). บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการตามสภาพที่เป็นจริงและตามความคาดหวังของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. Journal of Social Science and Humanities Research in Asia, 27(1), 127-174.

- วิจิตร ศรีสอ้าน. (2561). บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อความสำเร็จของนักศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 9 มิถุนายน 2561 จาก <http://web.sut.ac.th/fda/images/stories/pdf/training/teacher-c.pdf>
- สมสุข หินวิมาน. (2562). เทคโนโลยี การสื่อสาร และโลกาภิวัตน์. ใน รุ่งพงษ์ ชัยนาม (บรรณาธิการ). เอกสารการสอนชุดวิชาเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ หน่วยที่ 6-10 (หน้า 9-1-9-47). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). แนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สิริภัทร โสติถิยาภย์. (2562). การให้คำปรึกษาทางสุขภาพสำหรับพยาบาล. สงขลา: เทมการพิมพ์.
- สุดาสุวรรณค์ งามมงคลวงศ์ และทรงพล นครเตรีวงศ์ศักดิ์. (2560). สภาพและความต้องการระบบสารสนเทศสำหรับการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 11(24), 81-89.
- สุดาสุวรรณค์ งามมงคลวงศ์. (2560). รูปแบบอาจารย์ที่ปรึกษาอิเล็กทรอนิกส์สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย โดยใช้แบบจำลองเดย์รี่. วารสารวิชาการแพรวภาพสนธิ์ มหาวิทยาลัยภาพสนธิ์, 4(1), 22-41.
- สุเมธ แยมั่น. (2554). คำนำ ใน คู่มือการใช้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการวิทยาลัยชุมชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- อัษฎา พลอยโสภณ และคณะ. (2564). ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาสมรรถนะเพื่อนที่ปรึกษาของนักศึกษาปริญญาตรีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. วารสาร มจรมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์, 7(1), 317-329.
- เอื้องฟ้า เขากลม และคณะ. (2561). พฤติกรรมการขอรับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและความพึงพอใจต่อระบบการให้คำปรึกษาของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจ. วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, 10(2), 360-394.
- Kajornsinsin, B. & Kajornsinsin S. (2011). Development of Academic Advising System of Higher Education Institution in Thailand. In Paper Presented at the 2nd

- Kasetsart University International Conference on Education 2011 in the Occasion of the 19th Thailand Research. Bangkok: Maruay Garden Hotel.
- McGill, C. M. (2019). The Professionalization of Academic Advising: A Structured Literature Review. *NACADA Journal*, 39(1), 89-100.
- National Academic Advising Association. (2022). Academic Advising and Tutoring for Student Success in Higher Education: International Perspectives. Retrieved 2022 2, June, from file:///C:/Users/Admin/Downloads
- Pennsylvania State University. (2018). Responsibilities of Advisers and Advisees. Retrieved August 2, 2018, from <http://www.psu.edu/advising/advatpsu.htm>
- Roanoke College. (2018). Goal and Objectives of Academic Advising at Roanoke College. Retrieved September 18, 2018, from https://www.wcu.edu/webfiles/pdfs/provost_5.17_principles_of_academic_advising_11_10_10.pdf
- The Education University of Hong Kong. (2018). Academic Advising System. Retrieved September 18, 2018, from <https://www.eduhk.hk/gradsch/index.php/student-support/academic-advising-system.html>
- University of Liverpool. (2018). Academic Advisor Handbook 2018-2019. Retrieved October 9, 2018, from https://www.liverpool.ac.uk/media/livacuk/cll/eddev-files/supporting-students/acc-advising-handbook/core_academic_advisor_handbook_2018-19.pdf
- Western Carolina University. (2018). Principles of Academic Advising. Retrieved September 18, 2018, from https://www.wcu.edu/webfiles/pdfs/provost_5.17_principles_of_academic_advising_11_10_10.pdf